

BIOGRAFIE VAN EEN MOEDER

Josephine Marie

Biografie van een moeder

EEN AUTOBIOGRAFISCHE ROMAN

© 2021 Josephine Marie/ Uitgeverij U2pi

Titel: Biografie van een moeder

Auteur: Josephine Marie

Omslag: Thelma Hopman

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9324 038 4

NUR: 321

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

“Life is difficult. This is a great truth, one of the greatest truths. It is a great truth because once we truly see this truth, we transcend it. Once we truly know that life is difficult, once we truly understand and accept it, then life is no longer difficult. Because once it is accepted, the fact that life is difficult no longer matters.”

M. Scott Peck, *The road less travelled*

Houston

1981 - 1985

PROLOOG

31 oktober 1981

Een stevige wind op steekt op en het rommelt in de verte. Dreigende wolken pakken zich samen en jagen door de donkere lucht. De zwarte boot in het midden van de oceaan schommelt bevig, maar ik houd me staande aan een mast. De vader staat met zijn rug naar me toe. Hij heeft niet in de gaten dat zijn twee kinderen zijn gezonken. Ook de anderen op de boot weten van niets. Het zijn andermans kinderen, maar toch is Bob de vader. Een felle bliksemflits schiet door de lucht gevolgd door een donderende klap. Kolkend water slaat tegen de boot. Ben ik nou de enige die weet dat ze in gevaar zijn? Ik roep naar Bob, maar hij reageert niet.

Ik duik het ijskoude water in en zwem naar beneden. In de schemer zie ik op de zanderige bodem twee lichamen. Ik pak het kind dat het dichtste bij ligt en zwem naar boven. Het is slap en zwaar in mijn armen, de huid bleek en kil tegen mijn bals. Ik ben bang dat het kindje dood is. Opnieuw roep ik naar Bob, maar er komt geen geluid over mijn lippen, hij hoort me niet.

Ik word wakker van mijn eigen schorre stem: 'Je moet komen, kom nou', en kijk recht in het bezorgde gezicht van Bob. 'De kinderen', stamel ik. 'Ik moet ze redden.'

Hij trekt het gekreukelde dekbed over ons heen, mompelt iets onverstaanbaars en draait zich weer om. Een flits zet de kamer in een fel licht gevolgd door een harde donderslag. Ik wil hem vertellen over de droom, maar aan zijn diepe ademhaling hoor ik dat hij alweer in slaap is gevallen. Opnieuw een flits. Het onweer is nu pal boven ons huis.

Ik stap uit bed en loop rillend in mijn dunne hemdje naar de aangrenzende badkamer. Weer voel ik het donkere koude water om mij heen en het dode kind in mijn armen. Ik heb dit eerder gedroomd en het zijn steeds twee kinderen die ik moet redden.

Ik draai de kraan open, houd mijn polsen onder het koude stromende water en duw daarna mijn koele handen tegen mijn slapen

totdat het bonzen in mijn hoofd minder wordt. De regen komt nu met bakken uit de lucht en klettert op het dak. Houston huilt

Als ik de volgende ochtend wakker word, is de plek naast mij leeg. Hoofdpijn klopt in mijn slapen, hardnekkig en stekelig. Bob moest al vroeg naar kantoor voor een spoedvergadering om daarna voor twee weken naar Korea te vertrekken. Ik open de gordijnen en staar naar een loodgrijze lucht. De flagstone terrastegels rondom het zwembad glimmen, overal liggen plassen en het geluid van zingende krekels heeft plaats gemaakt voor het schorre gekwaak van kikkers. Hopelijk blijft het vandaag droog, zodat de kinderen uit de buurt vanavond Halloween kunnen vieren. Ik heb zakken snoep en chocolade gekocht voor de *trick or treat* waarmee ze verkleed als monsters langs de huizen trekken. Geef je niets dan is de kans groot dat de boze geesten onheil aanrichten. Lacherig spelen we het spel mee en griezelen aan de deur als er wordt aangebeld, maar ik weet niet of me dit vanavond gaat lukken, vooral nu Bob er niet is.

Ik loop naar de aangrenzende badkamer, trek het zijden hemdje over mijn hoofd en stap onder de douche. Warm water ruist over mij heen. Als ik mij wil inzepen, glipt de fles Badedas uit mijn handen. Onhandig bukkend pak ik de flacon snel op, maar een felgroene sliert vermengt zich al langzaam met het wegstromende water. Diep adem ik de friszoete dennengeur in en probeer te ontspannen. De waterstraaltjes kletteren op mijn huid. Ik vang het bruisende water op in mijn handen en gooi het over mijn gezicht. Ik wil de nacht loslaten en de dag vastgrijpen, maar de droom hangt als een klamme schaduw om mij heen. Ik wil erover praten, maar met wie? Bellen naar Nederland is duur en een brief doet er ruim een week over.

Sinds we twee jaar geleden van Scheveningen naar Amerika verhuisden, voel ik me eenzamer dan ooit. In Nederland had ik mijn eigen inkomen en mijn vriendinnen, meiden tegen wie ik alles kon zeggen, bij wie ik stil kon zijn en bij wie ik kon lachen en huilen tegelijk. Hier moet ik het alleen met mijn echtgenoot redden, maar dromen zijn voor hem

simpelweg bedrog. Bob gelooft in feiten en hij reageert zijn ongemak meestal af met die typisch Engelse humor. Ik heb hem wel eens gezegd dat, als je van alles een grap maakt, je nooit kleur hoeft te bekennen en dat zijn façade van zelfspot meer emotie verhult dan hem lief is. Even keek hij mij verrast aan, hief toen zijn glas en zei: *Ignorance is bliss.* Toch heb ik niets te klagen. Bob zorgt goed voor me. De opbouw van zijn ingenieursbureau vraagt al zijn aandacht en ik begrijp dat. Ik red me wel. Ik weet zeker dat een kindje van ons samen verandering kan brengen. Bob wil het ook, dat heeft hij duidelijk uitgesproken voordat we naar Houston vertrokken, maar een zwangerschap laat op zich wachten. Zelfs een hormoonbehandeling geeft geen resultaat en we vrijen sporadisch.

Ik pak een ruwe handschoen en scrub mijn huid met zeezout. Nadat ik me met heet water heb afgespoeld, draai ik de kraan naar koud. Voordat ik de straal over mijn schouders laat glijden, adem ik uit en stel mij in op het koude water. Na een minuut stap ik verfrist en gloeiend uit de douche. Misschien heeft Bob wel gelijk. De intense regenval en het onweer van vannacht heeft mijn droom beïnvloed, meer kan het niet zijn. Ik pak een zachte handdoek om mij af te drogen. Als ik mij naar beneden buig om bij mijn voeten te komen, voel ik een duizeling. Snel pak ik de rand van de wastafel en wacht tot de sterren voor mijn ogen wegtrekken. Ik recht mijn rug en droog me verder af.

Verleden week dacht ik echt dat ik zwanger was. Ik was al tien dagen over tijd, maar de test bleek negatief. Mijn gynaecoloog was niet verbaasd. Hij keek hij me vanachter zijn dikke brillenglazen meewarig aan, schroefde de dop van zijn vulpen en schreef een nieuw recept uit. Zonder Clomifteen zou er bij mij geen eisprong plaatsvinden.

‘Hoe lang moet ik hier dan nog mee doorgaan’, vroeg ik benepen.

Zonder op te kijken vervolgde hij dat ik kennelijk een hogere dosis nodig had om het gewenste resultaat te kunnen bereiken. Na mijn menstruatie kon ik direct met de nieuwe pillen beginnen. Teleurgesteld vroeg ik of het niet beter was om een tijdje met de medicatie te stoppen, maar hij schudde zijn hoofd. ‘U moet geduld hebben.’

‘Toch voel ik mij anders’, probeerde ik nog. ‘Ik weet bijna zeker dat het dit keer wel gelukt is.’ Fronsend legde hij uit dat dit gevoel psychosomatisch kon zijn: ‘Een te groot verlangen kan zich lichamelijk manifesteren, maar u houdt uzelf voor de gek. Theoretisch lijkt me een heuse zwangerschap in uw geval beslist kansloos.’

Abrupt stond hij op, stak zijn hand uit en zei: ‘Ik zie u graag over vier maanden terug.’

Zwijgend liep ik naar de deur. Dat ik al zes weken niets meer slikte, hield ik wijselijk voor me. Ik voelde me een stuk beter zonder die troep in mijn lijf.

Zuchtend kijk ik in de spiegel. Wat is er toch mis met mij? Als ik zie hoe andere mannen naar mij kijken, begrijp ik niet waarom Bob mij op cruciale momenten afwijst. Dit kan toch niet normaal zijn voor een gezonde vent van drieëndertig. Het lijkt wel of we steeds meer van elkaar verwijderd raken, maar zodra ik erover begin krijg ik te horen: *Don't worry honey, everything is under control, not now.*

Resoluut draai ik me om, open het medicijnkastje en pak de strippen met de oude en de nieuwe Clomid tabletten. Ik weet zeker dat een baby ons dichterbij elkaar zal brengen, maar een zwangerschap valt nu eenmaal niet te forceren, al tikt mijn biologische klok gestaag door. Een voor een druk ik de pillen door de verpakking heen en spoel ze door het toilet.

Een stuk lichter loop ik de slaapkamer in om mij aan te kleden.

1985

18 februari

Ik zet alle ramen en deuren wijd open.

De lente stroomt naar binnen en legt een glans over de grauwsluiert van de afgelopen dagen.

Door de grote ramen, die de hele achterkant van onze bungalow beslaan en uitkijken over het terras en het zwembad, zie ik Robert-Jan op zijn traptractor rijden, die hij dit jaar tot zijn grote vreugde onder de kerstboom vond. Ik wist dat hij dit cadeau graag wilde hebben, want een maand voor kerst wandelde ik met hem naar het speeltuintje bij ons in de woonwijk. Komende uit Nederland moest ik enorm wennen aan het feit dat je hier voor alles de auto pakt. Door de hoge temperaturen in de zomer en de lange afstanden begreep ik steeds beter waarom Houston geen wandelpaden kent. Gelukkig bleek onze woonwijk een zogenaamde *green belt* te hebben. Dit is een smal pad omgeven door groen, die rond de wijk is aangelegd met halverwege een bankje, een zandbak en een klimrek. Ik was hoogzwanger van Timothy en zat met mijn dikke buik op het houten bankje uit te blazen van de wandeling. Van hieruit had ik vol zicht op de spelende kinderen. Twee jongetjes hadden een gele traptractor. Ik schatte ze rond de vier jaar. Robert-Jan keek gebiologeerd toe hoe ze om de beurt op het zadel klommen, de laadbak voor elkaar met zand vulden en die dan keihard lieten kieperen. Robert-Jan kwam steeds een stapje dichterbij, maar hij zei niets. Vol bewondering keek hij hoe de laadbak naar beneden kwam, kantelde en dan weer omhoog schoot. De twee jongetjes gingen volkomen op in hun spel, totdat het ventje op de tractor zand wilde storten op de plek waar Robert-Jan stond. De laadbak bleef halverwege in de lucht hangen. Het ventje pakte de knuppel om de bak opnieuw te laten kantelen. Hij gebaarde naar Robert-Jan om opzij te stappen, maar mijn zoontje bleef staan. Stralend wees hij met zijn wijsvinger naar de tractor. De jongen klom van het zadel en liep naar zijn vriendje, die trappelend van ongeduld op zijn beurt stond te wachten. Ze smoesden met elkaar en

liepen toen gezamenlijk op mijn zoon af. Alert ging ik rechtop zitten. De tractor stond onbemand, maar Robert-Jan maakte geen aanstalten om het ding zelfs maar aan te raken. Een van de kereltjes was een kop groter dan de andere. Hij had blonde stekels en een brutaal gezicht. Zijn vriendje had donker steil haar en droeg een baseball petje. Ik had ze nog niet eerder in onze buurt gezien.

'Hey', riep het brutale ventje naar Robert-Jan, die nog steeds verlangend naast de tractor stond. Mijn zoon draaide zich naar hen om en keek ze strak aan. In een geladen moment van stilte stonden de kinderen zwijgend tegenover elkaar. Ik maakte aanstalten om op ze toe te lopen, maar voordat ik zover was, stapte het donkere jongetje opzij en ging achter mijn zoontje staan. Hij legde zijn hand tegen de rug van Robert-Jan en duwde hem naar voren. *'He must have a tractor too,'* riep hij. *'You go,'* en hij hielp Robert-Jan op het zadel. Stralend zat mijn zoon op het gele gevaarte. Zijn voetjes kwamen amper bij de trappers. Met zijn mollige handje probeerde hij de knuppel uit. De jongens lieten hem zien hoe hij bij de trappers kon komen om het voertuig in beweging te krijgen en hoe hij de laadbak in één klap kon laten kieperen. Schaterend riep hij: *'Look mammy, look,* ik kan daar steentjes in doen.' Zijn blonde krullen dansten om zijn gezichtje. Zijn bruine ogen straalden. Hij was een en al concentratie. Wat is hij toch een *beauty*, dacht ik trots, een echte *bunk* zoals ze dat hier zeggen. Maar het is niet alleen zijn fysieke schoonheid die me raakt. Hij straalt kracht uit en tegelijkertijd rust. Dat vind ik bijzonder voor zo'n klein ventje. Op 23 juli wordt hij alweer drie jaar, mijn stoere manneke.

Ik zie hem op het grindpad tussen de Yucca's en de palmen rijden. Hij schept steentjes en kiepert de volle laadbak meestal op een plek waar we geen steentjes nodig hebben, zoals in de woonkamer op de grote Italiaanse plavuizen. Ik maak aanstalten om hem toe te spreken, maar zijn volgende project dient zich alweer aan. Hij rijdt nu richting garage, zwaaiend met een pollepel en zijn paarse dinosaurus in de laadbak. Geen idee wat hij van plan is, maar het kan geen kwaad.

Ik kom vandaag maar niet op gang. De nachtvoedingen beginnen hun tol te eisen. Sinds de geboorte van Timothy op oudejaarsochtend heb ik geen nacht ongestoord kunnen slapen. Ik geniet met volle teugen van mijn tweede kleintje, maar mijn abrupt afgebroken dromen maken me overdag prikkelbaar. Soms voel ik me duizelig en moet ik snel gaan zitten.

Bob is razend druk op kantoor en valt na het eten meestal op de bank voor de tv in slaap.

Ik was er vannacht al vier keer uit geweest, maar Timmy bleef onrustig en om half zeven heb ik hem nogmaals aan de borst gelegd. Nadat hij weer schoon en verzadigd in de wieg lag, liep ik de tuin in om op dit vroege uur de kruidige lucht op te snuiven. Er hing een waas over de velden met daarboven de opkomende ochtendzon, zo teer en veelbelovend. Ik besloot om nog even terug naar bed te gaan en was net weer in slaap gevallen toen ik rennende voetjes op de gang hoorde. Door mijn oogharen zag ik Robert-Jan in zijn blauwe flanelen pyjama in de deuropening van onze slaapkamer staan. Ik probeerde me slapende te houden, maar hij rende naar het bed, sprong meedogenloos over ons heen en riep: *'Wake up boys and girls.'* 'Hey stouterd', mompelde ik quasi geïrriteerd, maar Robert-Jan duwde ons steeds verder het bed uit. Lachend pakte ik hem beet, probeerde hem te knuffelen, maar hij rukte zich los en trok het dekbed van ons af. Slaperig rekten Bob en ik ons uit en verdwenen ieder in ons eigen ochtendritueel. Bob ging fluitend onder de douche en kwam even later fris en geschoren tevoorschijn om daarna zonder ontbijt te vertrekken. Hij tilde Robert-Jan omhoog.

'Be good for mammy', en met grote stappen beende hij langs het zwembad, opende het tuinhek naar onze oprit en stapte in zijn Chevrolet. Robert-Jan rende op blote voetjes achter hem aan en zwaaide. *'Bye, Bye, see you later.'*

Ik werp een blik op de keukenklok. Het is alweer tien voor twee. Ik moet opschieten. De woonkamer en keuken liggen nog vol kruimels en Keith en Jenny, Bob's zakenpartner en zijn vrouw, komen met hun twee kleintjes bij ons barbecueën.

Zodra Timothy in een rustiger dag- en nachtritme is gekomen, wil ik met mijn gezin op vakantie, denk ik verlangend. Keith en Jenny hebben een buitenhuisje bij San Antonio. Ik kan ze vragen of we dat mogen gebruiken. Ze hebben het ons al vaker aangeboden. Het zal Bob goed doen om er met z'n viertjes even tussenuit te gaan. Vanavond ga ik het bespreken.

Loom door de warme zon, die nu vol door de open ramen naar binnen schijnt, loop ik naar buiten om te kijken waar Robert-Jan is. Mijn hand haal ik kort door het water van het zwembad, dat nu nog koud aanvoelt, maar als dit mooie weer doorzet, kunnen we over een maand weer zwemmen. Robert-Jan is net een waterhoentje. Zodra hij kon zitten zette ik hem in een opblaasbaar drijvend kinderzitje in het zwembad, zodat we zoveel mogelijk buiten konden zijn, want de zomers zijn hier bloedheet. Met een flaphoedje om zijn hoofd tegen de zon te beschermen en zijn beentjes spetterend door het water genoten we zo ook van de heetste dagen. Neuriënd loop ik weer naar binnen. In de keuken leg ik mueslikoekjes op een schaalje en schenk appelsap in Robert-Jan's flesje. Door de open ramen hoor ik hem tegen zijn dinosaurus praten.

'Schattie, kom je', roep ik door de open deur. 'Ik heb koekjes en appelsap voor je.'

Ik hoor gestommel, maar hij komt niet achter de garage vandaan. Ik breng het straks wel naar hem toe als ik de kamer heb gedaan, besluit ik en loop naar de bijkeuken om de stofzuiger te pakken. Nadat ik stof en kruimels heb weggezogen, dweil ik de plakkerige vloer nog even snel met heet water en een scheut azijn. Tevreden kijk ik naar een frisse, opgeruimde huiskamer. De zon tovert lange strepen goud over de beige plavuizen, die door de hele bungalow zijn gelegd. De combinatie van bamboe meubels, glazen tafels, grote palmen in rieten manden en de subtiele Japanse Sumi brush tekeningen, die Bob op één van zijn zakenreizen uit Tokio heeft meegenomen, geeft ons huis een uitstraling van tropische luxe. Ik maak aanstalten om Robert-Jan zijn appelsap te brengen, maar op dat moment hoor ik Timmy huilen en haast me

naar de babykamer. Ik wil hem niet onnodig laten wachten. Het huilen is inmiddels overgegaan in een oorverdovend gekrijs. Ik haal hem uit de wieg en kus zijn rood aangelopen gezichtje. ‘Manneke, liefje, mama is hier.’ Hem dicht tegen mij aanhoudend adem ik diep zijn zoetige babygeur in. Hij wordt direct rustig. Nadat ik zijn luier heb verschoond, neem ik hem in mijn armen en loop in een wolk van Zwitsal naar het rieten bankje in de eetkeuken. Van hieruit heb ik vol zicht op het terras en het zwembad. Ik zie Robert-Jan in zijn rode T-shirtje langs het raam rijden. Hij zwaait naar me.. Met mijn linkerhand pak ik de appelsap en wil naar hem toelopen, maar hij stuift al naar binnen, grist het flesje uit mijn hand en verdwijnt met appelsap, schep en emmer richting garage.

Mijn oog valt op de keukenklok. Het is al half drie. Ik moet de hamburgers voor de barbecue nog voorbereiden, want die koop ik nooit kant-en-klaar, en wil alvast een grote bak aardappelsalade maken. Gelukkig heb ik nog een zelfgebakken brood in de vriezer. Ik open mijn beha en bied Timmy mijn linkerborst aan. Hij sluit zijn mondje om de tepel en drinkt gulzig, terwijl zijn handje in mijn andere borst knijpt. Zijn ogen zijn half gesloten van genot. Wat heerlijk dat ik hem dit kan geven, denk ik en voel de sterke levensstroom tussen ons. Wat heeft de natuur dit toch perfect geregeld. Ik hoef niets te doen, de melk stroomt in precies de juiste verhouding zijn mondje binnen, vol antistoffen, enzymen en vitamines, die hem helpen groeien en bloeien. Ook Robert-Jan heb ik ruim zes maanden de borst gegeven, maar bij zijn eerste tandjes begon hij in mijn tepel te bijten en vond ik het welletjes. Toen begon het traject van wortelpuree, die in spetters op de muur belandde. Luid schaterend sloeg hij met zijn lepel in een bak met yoghurt en smeerde die vervolgens in zijn haar en over zijn gezicht.

Timmy is gestopt met drinken en strekt zich uit. Ik zie dat een boertje hem dwarszit.

Ik leg hem over mijn schouder en kijk door het raam naar buiten. Robert-Jan’s witte Volkswagen met het rode zitje staat bij de hoek van de garage geparkeerd. Ook zijn tractor staat tussen de palmen, maar zijn blonde hoofdje zie ik nergens. Waar zit hij toch? Ik wil Timmy in zijn schommelstoeltje leggen om Robert-Jan te zoeken, maar de baby

sputtert. Er zit hem nog steeds een boertje dwars en mijn rechterborst staat stijf van de melk. Misschien toch maar eerst de voeding afmaken? Ik wrijf over zijn ruggetje, totdat hij een bevrijdende boer laat horen en leg hem dan opnieuw aan, terwijl ik voortdurend naar buiten kijk. Ik denk rennende voetjes te horen, maar ik zie geen Robert-Jan, die lachend in de deuropening verschijnt. Ontspan nou eens, Josephine. Hoe vaak heb je niet paniekerig naar hem gezocht om hem dan rustig op zijn plekje achter de garage te zien spelen of die keer dat hij bij Joan, onze buurvrouw, een ijsje zat te eten. Die paar tellen kunnen er ook nog wel bij. Je hebt nu twee kinderen die aandacht vragen.

Gejaagd haal ik adem. Het is niet goed. Er klinken wanklanken door mijn hoofd. Hij is in gevaar. Sta dan toch op, Josephine.

Timmy drinkt nog steeds. Ik probeer zijn mondje van de tepel te halen, maar hij protesteert met zuigkracht tien. Ik kijk nu constant naar buiten. De chaos in mijn hoofd wordt sterker. Ik móet opstaan. ‘Sorry liefje. Mammy móet even naar Robert-Janneman kijken.’

De baby sputtert, maar ik haal hem toch van de borst, leg hem voorzichtig in zijn stoeltje en loop naar de deur.

Het terras is leeg.

‘Robert-Jaahan, Robert- Jaahhaan.’ Mijn stem trilt.

Zie ik daar in de hoek een palm bewegen? Ja natuurlijk, hij verstoopt zich.

Ik loop naar de garage, die rechts van het zwembad ligt. Tussen de schutting en de garagemuur is een smalle strook tuin die onzichtbaar is vanuit het huis. Hij heeft daar zijn eigen schuilhut van gemaakt, een soort zandbak waar hij naar hartenlust kan graven.

‘Schattie, waar ben je. *Where are you?*’

Het is doodstil.

Ik verwacht nu ieder moment, dat hij om de hoek verschijnt met vieze handjes, donkere aarde in zijn blonde krullen, schaterend van plezier, maar er gebeurt niets.

Er ligt een schepje op het grint tussen de planten. Zijn witte volks-wagentje met het rode zitje staat er leeg naast. Een hagedisje schiet weg

achter de palmen. Er ritselt een blad, maar ik hoor geen kinderstem die zichzelf verraadt.

Lopend langs de jacuzzi en de drie brede trappen van het zwembad sta ik even stil, mijn blik op de schutting gericht. Een blauwe libel hangt doodstil in de lucht.

Vanuit mijn linker ooghoek neem ik iets waar.

Langzaam draai ik mijn hoofd en kijk naar beneden.

Mijn ogen registeren het niet meteen.

Er schemert iets in het water, iets roods.

Op de bodem van het zwembad, vlak naast de trappen, ligt mijn zoon.

Flarden mist trekken plotseling op en ik realiseer mij dat ik dit beeld herken. Ergens in mijn psyche, mijn ziel, mijn onderbewuste, komt dit moment mij verschrikkelijk bekend voor.

Even sta ik bevroren in de tijd, maar dan duik ik met een schreeuw het water in, grijp Robert-Jan en breng hem naar boven. Ik leg hem op de kant, blaas mijn adem in zijn mondje, houd zijn neusje dicht, duw op zijn borst en blaas opnieuw. Zijn oogjes zijn naar boven gedraaid en hij is helemaal slap. Ik schreeuw, gil en roep: *My baby, my baby, help me, help.*

Op dat moment stapt Bob door het tuinhek. Het is een zeer ongebruikelijk moment voor hem om thuis te komen. Hij overziet de situatie in één oogopslag, rent naar ons toe, pakt Robert-Jan en houdt hem dicht tegen zich aan.

He is gone, roept hij. *He is gone.*

Joan, onze buurvrouw, heeft het geroep gehoord en een ambulance gebeld, die we in de verte met gillende sirene horen aankomen.

Bob wil Robert-Jan niet loslaten, maar ik ruk hem uit zijn armen. Druipend nat sta ik bibberend met mijn zoon tegen mij aangedrukt, totdat stevige armen hem van mij overnemen en de ambulance in dragen. Ik weet niet hoe lang ik daar sta.

‘Het lukt, ja, hij gaat het redden’, hoor ik Joan zeggen.

Rillend in mijn natte kleren sta ik aan de rand van het zwembad, totdat Joan mij meetrekt naar de slaapkamer en me helpt met uitkleden. Ze droogt me af en laat me een spijkerbroek en warme trui aantrekken. Ik blijf trillen over mijn hele lichaam. Ik heb het ijskoud.

Er lopen mensen in en uit. Ook Jenny is er met Timmy op de arm.

‘Bob is met Robert-Jan in de ambulance op weg naar het ziekenhuis’, zegt ze. ‘Ik blijf wel hier met de baby. Rij jij maar met Joan mee. Het komt vast goed. Hij gaat het redden.’

Met tranen in haar ogen kijkt ze me aan en duwt me richting tuinhek.

‘Ga maar gauw. Ze wachten op je in het ziekenhuis. Tot straks lieverd. Ik ben er voor je.’

Ik laat me door Joan naar de auto leiden en stap in. De deuren slaan dicht.

De auto zet zich in beweging. De sirene van de ambulance met Robert-Jan en Bob hoor ik in de verte wegsterven.

Lieve God, laat mijn zoon leven, bid ik in mijzelf, laat hem alsjeblieft leven... maar niet met hersenletsel. Uwe wil geschiede, maar mijn levenslustige lieveling mag niet eindigen als een kasplantje. Ik kan alles aan, maar ik wil hem niet in coma aan de beademing zien liggen. Laat hem leven. Hij moet het redden, hij moet... Uwe wil geschiede, maar ik wil hem alleen gezond terug. Ik pers mijn handen in elkaar en staar naar buiten zonder iets te zien.

In het ziekenhuis sta ik verloren in de hal. Joan praat met een blonde verpleegster, die vervolgens op mij toe loopt.

‘De artsen zijn nog bezig met uw zoon’, zegt ze rustig. ‘Ik moet u een paar vragen stellen.’

Please follow me.

Ik volg haar door een lange gang. Onder het lopen draait ze zich naar mij om.

Your husband is already here.

Ze opent de deur naar een kleine kamer. Bob zit kaarsrecht op een houten stoel met zijn benen over elkaar geslagen. Zijn linkervoet